

Deanu gielda - Tana kommune

Retningslinjer for bruk og forvaltning av kommunalt næringsfond

RETNINGSLINJER FOR BRUK OG FORVALTNING AV KOMMUNALT NÆRINGSFOND I TANA KOMMUNE

(vedtatt av kommunestyret 11.05.2000 og sist revidert 25.02.2016)

Næringsfondet omfatter virkemidler knyttet til næringsfond og evt. midler fra kommunens budsjett overført til næringsfondet.

Formål

Hovedmålsettingen med virkemiddelbruken er å tilrettelegge for et variert og lønnsomt næringsliv basert på lokale tradisjoner og tilgjengelige ressurser.

Bidra til utvikling av et konkurransedyktig næringsliv i lokalsamfunn som fungerer godt gjennom næringsutvikling og omstillingstiltak. Virkemiddelet skal brukes i samsvar med nasjonale mål for en bærekraftig utvikling.

Følgende tiltak kan støttes

- I *Kommunalt nærings- og tiltaksarbeid og kunnskapsrettet infrastruktur*
(eks. regionalt samarbeid, etablereropplæring, samarbeid skole/næringsliv, IKT-prosjekter og ulike utredninger/analyser)
- II *Fysisk infrastruktur for næringsutvikling*
(eks. planlegging og tilrettelegging av kommunale næringsarealer, senteropprusting, reiselivsmessig infrastruktur og vannverk)
- III *Fysiske investeringer i bedrifter*
- IV *Bedriftsutviklingstiltak så som:*
  - Produktutvikling
  - Samarbeidstiltak/nettverksoppbygging
  - Oppstartning av nye bedrifter
  - Opplæring/kompetanseutvikling
  - Planlegging og undersøkelser
  - Markedsføring, forutsatt det foreligger en markedsføringsplan

Disse eksemplene er ikke uttømmende. Retningslinjene som Kommunal- og moderniseringsdepartementet, fylkeskommunen og Innovasjon Norge har utarbeidet for de ovennevnte formål skal legges til grunn ved søknadsbehandlingen, bortsett fra bestemmelsene om støtteandel.

Prioriterte innsatsområder

- Prosjekter som bidrar til å bedre sysselsettingsmuligheter for kvinner og ungdom.
- Etablering av kunnskapsintensive næringer/bedrifter. Herunder akkvisisjons av kunnskapsbedrifter, fjernarbeid. Kunnskapsintensiv ut fra indikatorer som:
  - andel høyere utdanning
  - omfang av innovasjonsaktivitet, herunder bla. ressurser brukt på FoU aktivitet, omfang av produktutvikling, nye produkters andel av omsetningen og opplæringskostnader.
- Kunnskaps- og strategiutvikling.
- Tilrettelegge for økt rekruttering av ungdom med høyere og relevant utdanning til eksisterende virksomheter.
- Kontakt mellom ungdom under høyere utdanning og næringsliv.
- Kunnskapsrettet infrastruktur.
- Markedsutvikling, herunder avdekking av behov i markedet.
- Innovasjoner, hvorav produktinnovasjoner (produktutvikling) prioriteres fremfor prosessinnovasjoner (produktivitet) og organisasjonsinnovasjoner.
- Entreprenørskap og gründerholdninger.
- Stimulere til samarbeid og nettverksbygging, herunder utvikle miljøer fremfor direkte støtte til enkeltbedrifter, styrke kontakten mellom kompetansemiljøer og næringsliv og støttemiljøer rundt nyetablerere.
- Innovasjon i basisnæringene og etablering av nye basisnæringer.

Tiltak utenom innsatsområdene kan bare komme i betraktning når det foreligger særlige og tungtveiende grunner for det. Minst 60 % av den bedriftsrettede støtte skal gå til bedriftsutvikling og av det skal minst 60 % gå til kompetanseutvikling i bedrifter.

Hva støttes ikke

- Prosjekter som er igangsatt eller gjennomført på vedtakstidspunktet.
- Prosjekter med et høyere kapitalbehov enn fastsatte grenser jfr. "Prosjektene kapitalbehov".
- Kommunale aksjetegning i private bedrifter eller garantier.
- Virksomheter som mottar betydelige overføringer over offentlige budsjetter, dog unntatt vernede bedrifter.
- Ordinære kommunale oppgaver som for eksempel avlønning av tiltakskonsulent.
- Driftsstøtte, interne kostnader eller ordinære oppgaver for bedrifter.
- Grunnopplæring, dvs. den allmenn- og fagutdanning som er nødvendig for arbeidets fagområde.
- Gjeldssanering.
- Tiltak som ikke medfører produkt-, prosess-, eller markedsutvikling.
- Tiltak som innebærer salg av de samme produktene på eksisterende marked.
Eksempelvis blir kontorutstyr og inventar, herunder telefoner, datamaskiner og programvare for administrativt formål i eksisterende bedrifter generelt ikke støttet. Det samme gjelder eierskifte og overtakelse av agenturer.
Kunnskapsutvikling og strategisk planlegging kan være unntaket.
- Miljøskadelige prosjekter.

Det utvises varsomhet med å gi støtte til tiltak der det er vanskelig å kontrollere om støtten blir brukt etter formålet, som for eksempel ved mobile driftsmidler.

Støtteformer

Støtte kan gis som tilskudd og lån, herunder ansvarlige og betingede lån. Det kan gis støtte i form av lån til finansiering av egenandel i forbindelse med nyetableringer i de tilfeller der etableringen er viktig for lokalsamfunn og har stort verdiskapingspotensial. Lånetilsagn kan gis i stedet for tilsagn om tilskudd. Det forutsettes at privat bankfinansiering og andre offentlige finansieringskilder er fullt utnyttet før lån eventuelt innvilges. Tiltaket må være nyskapende og i samsvar med kommunens planer og de prioriterte innsatsområdene.

Støttevilkår

Følgende graderte støttesatser gjelder for bedriftsutvikling og fysiske investeringer i bedrifter:

	Målgruppene: kvinner, ungdom, nyetablerere og omstillere	Eksisterende næringsliv
Bedriftsutvikling	0 - 75 %	0 - 50 %
Fysiske investeringer i bedrifter	0 - 45 %	Gis ikke

I spesielle tilfeller med finansieringsproblemer kan samlet støtte (lån og tilskudd) økes inntil 75 % for målgruppene til investeringstiltak. Det forutsettes likevel minimum 10 % egenfinansiering.

Det kan gis støtte til investering i nytt eller brukt fiskefartøy. Ved kjøp av nytt fiskefartøy gjelder samme støttevilkår som for fysiske investeringer i bedrifter. Ved kjøp av brukt fiskefartøy kan det gis inntil 25 % støtte av godkjent kostnadsoverslag. Brukte fartøy bør ikke være eldre enn 10 år og må være innført i merkeregisteret. Søkere må være oppført i fiskerimantallet.

Det er ikke adgang til samfinansiering med midler fra næringsfondet. Ved rene kommunale tiltaks-/samarbeidsprosjekter og fysisk infrastruktur for næringsutvikling som skal behandles i fylkeskommunen eller Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan imidlertid deler av kommunens egenandel, opp til kapitalgrensen for det enkelte formål, tas fra det kommunale næringsfondet.

Statsstøtteregelverket

En bedrift kan motta til sammen 100.000 EURO i bagatellmessig støtte over en tre-års periode. Tre-års perioden regnes fra det tidspunktet en bedrift mottar bagatellmessig støtte første gang. Den øvre grensen for bagatellmessig

støtte gjelder den samlede bistand fra det offentlige som anses som bagatellmessig støtte, og berører ikke mottakerens mulighet til å motta støtte etter andre ordninger som er godkjent av EFTA's overvåkningsorgan.

Bagatellmessig støtte kan gis til alle bedrifter uavhengig av og til alle typer kostnader og næringer, unntatt støtte til primær stålproduksjon, transport og eksport. Med støtte til eksport menes støtte som kan knyttes direkte til mengde eksporterte varer fra bedriften, etablering og drift av et distribusjonsnettverk. Det vises til rundskriv H 16/98 Kommunale næringsfond for tiltak som kan få støtte i forbindelse med eksport.

Prosjektens kapitalbehov

Bare prosjekter med kapitalbehov under fastsatte grenser kan støttes fra det kommunale næringsfondet.

De fastsatte grensene er:

• Fysisk infrastruktur for næringsutvikling	kr 250.000,-
• Kommunale nærings- og tiltaksarbeid og kunnskapsrettet infrastruktur	kr 200.000,-
• Bedriftsutvikling	kr 120.000,-
• Investeringer i bedrifter	kr 225.000,-
• Aksjetegning i næringssekskap, utleiebygg el.	kr 200.000,-

Prosjekter over de samme grensene skal sendes fylkeskommunen eller Innovasjon Norge til vurdering og eventuell finansiering. Kapitalgrensene for de ulike formålene fastsettes i det årlige rammetildelingsbrevet til fylkeskommunene. Ved interkommunale prosjekter kan den enkelte kommunes andel av finansieringen tilsvare den fastsatte kapitalgrensen for formålet.

Tilsagnsbrev - utbetalingsvilkår

Innvilgede tilsagn spesifiseres med: Formål, hva slags tiltak midlene skal nyttes til og spesifisert tilskuddsgrunnlag og finansieringsplan.

I tillegg tilkommer standard utbetalingsvilkår:

- A. Utbetaling skjer etter skriftlig anmodning fra søker på fastsatt skjema i henhold til nedenfor angitte vilkår: 50 % av tilskuddet kan utbetales når prosjektet er dokumentert igangsatt. Som dokumentasjon gjelder bl. a. fremleggelse av regning/faktura. Resterende tilskudd utbetales når det foreligger endelig rapport og prosjektrekningskap bekreftet av revisor eller autorisert regnskapsfører. Dersom prosjektet ikke fullføres, kan kommunen kreve utbetalt tilskudd tilbake.
- B. Ved eventuelle endringer i investerings- og eller finansieringsplanen i forhold til godkjent kostnadsoverslag i tilsagnet, kan utbetalt tilskudd reduseres forholdsvis i forhold til tilsagnet. Det samme gjelder gjennomførte tiltak som er gjort før vedtaksdato.
- C. Dersom anmodning om sluttutbetaling ikke har skjedd innen ett - 1 - år fra vedtaket om tilsagn er gjort, anses tilsagnet som bortfalt.
- D. Utbetalt tilskudd kan kreves helt eller delvis tilbakebetalt dersom støtteobjektet det er gitt tilskudd til, blir solgt eller tatt i bruk til annet formål enn forutsatt innen fem - 5 - år fra tilsagnet er gitt. Tilskuddsmottaker plikter på forhånd å søke fondet om tillatelse til salg eller bruksendring i dette tidsrom.
- E. Med hjemmel i Stortingets instruks om bevilgningsreglementets § 17 og rundskriv H-16/98 fra Kommunal- og regionaldepartementet tar vi forbehold om Riksrevisjonens, Kommunal- og moderniseringsdepartementets og Tana kommunes adgang til å iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene.

Tilskuddsmottaker forplikter seg å sende til kommunen årsregnskap med tilhørende noter samt miljørapportere sin virksomhet i tre år fra vedtaksdato.

Hovedutvalget for utmark og næring (HUN) kan stille ytterligere vilkår for tilsagn om støtte i forhold til standardvilkårene. Eksempelvis kan det bli stilt krav om rapportering om tiltakets innvirkning på bedriftens omsetning, omsetning etter marked lokalt og regionalt, driftsresultat, problematiske forhold og sysselsetningsvirkning for kvinner og ungdom som en del av kommunens oppfølging av støttemottaker og evaluering av virkemiddelbruken.

Klageadgang

Vedtak om avslag på søknad om støtte må anses som enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2. Etter forvaltningslovens § 28 andre ledd kan enkeltvedtak truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven, påklages til klagenemnda. Før en klage sendes til klagenemnda, skal formannskapet som næringspolitisk organ først kunne ta stilling til søknaden. Når det påklagede vedtak er truffet av kommunestyret, er departementet klageinstans. Departementets myndighet til å avgjøre forvaltningsklager er delegert til fylkesmannen (jf rundskriv H-25/92 av 1. juni 1993). Klageberettiget er den som er part i saken eller annen med rettslig klageinteresse.

Forvaltning av fondet

Hovedutvalget for utmark og næring (HUN) forvalter fondet. HUN består av 7 medlemmer med varamedlemmer. Leder for HUN innkaller til møtene og leder møtene. Vedtak skjer gjennom flertallsvedtak. Leder har dobbeltstemme ved stemmelikhet.

HUN fatter vedtak i alle saker som omfatter "lokal handlefrihet" i årsplan for næringsutvikling, herunder den bedriftsrettede støtten. Bevilgninger til kommunale prosjekter i strategisk næringsplan og årsplan for næringsutvikling foretas samtidig med behandling av årsplanen i kommunestyret.

HUN kan delegere avgjørelsesmyndighet til tiltaksapparatet. Med avgjørelsesmyndigheten kan det følge bestemte føringer for forvaltningen. Dersom tiltaksapparatet ikke godtar disse føringene fremlegges disse for kommunestyret for behandling.

Fondsmidlene plasseres på rentebærende konto slik at midlene er disponible til enhver tid. Renter og avdrag tilbakeføres fondet.

Saksbehandling og vurdering av søknader

Saksbehandlingen tillegges kommunens tiltaksapparat. Som tiltaksapparat kan også være næringssselskap, fortrinnsvis kommunalt eller et interkommunalt organ. Rådmannen avgjør hvordan saksbehandling skal foregå.

Ingen søker har krav på støtte. Søknader skal inneholde momentene i søkerveiledningen så langt de passer. Hver enkelt søknad gis en lik men likevel individuell behandling etter samme mal. Søknadene skal minimum vurderes etter de prioriterte innsatsområdene i nærings-/årsplanen og fondsforvaltningen og hva som ikke kan støttes. Hva som ikke kan støtte vurderes ut i fra rundskriv og forskrifter for de distrikts- og næringspolitiske virkemidlene. I tillegg tillegges støttemottakers kompetanse og gjennomføringsevne betydelig vekt, dvs. at det også tas hensyn til om det finnes urealistiske forutsetninger i prosjektsøknaden. En eventuell støtte gjøres behovsprøvd, dvs. det skal gjøres en vurdering om prosjektet kan la seg gjennomføre uten offentlig støtte og eventuell størrelse på støtte.

Kunngjøring

Støtteordningen skal kunngjøres på en slik måte at man får hele den målgruppen som ordningen tar sikte på å nå.

Næringsplan

Det skal utarbeides en næringsplan med mål, strategier og prioriterte tiltak for det kommunale arbeidet med næringsutvikling. Næringsplanen skal også inneholde mål, strategier og tiltak rettet mot kvinner og ungdom. Planen skal i første rekke fungere som et arbeidsdokument i forbindelse med tildeling av midler fra næringsfondet. Næringsplanen skal, i tilknytning til årsrapporteringen, rulleres hvert år.

Årsrapportering

Hvert år skal det utarbeides en årsrapport om næringsutviklingsarbeidet i kommunen. Årsrapporten sendes instanser som har krav på rapport og fremlegges kommunestyret for behandling. Årsrapporten skal blant annet inneholde regnskap, prosjektoversikt og en vurdering av bruken av fondet i forhold til mål, prioriterte innsatsområder og tiltak i næringsplanen.